

Paraules de benvinguda
pronunciades pel Dr. Joan Martí
Rector de la Universitat

L'encert de qualsevol universitat a distingir qui ha d'investir amb la més alta consideració, el doctorat *honoris causa*, rau en una simple valoració: en el fet que qui hi surti guanyant sigui, no tant la persona homenatjada, com la mateixa institució. Al cap i a la fi, el que aquesta decideix de dur a terme és justament la seva incorporació definitiva al col·lectiu que la constitueix. Conseqüentment, és important que, com en la tria de qualsevol professor o professora, s'enriqueixi de les millors figures en el món de la ciència, de la tecnologia o de les arts.

Fins ara, els doctors honorats ho han estat a partir de la voluntat necessària de reconeixement per tot el que han significat en el naixement de la nostra Universitat; certament que no desmereixen gens ni mica l'honorança, perquè tenen més que sobradament mèrits acadèmics.

Però la història es fa seguint pas a pas el camí que es recorre i marcant oportunament punts crucials d'arrencada que la caracteritzen de manera singular.

Els ara ja doctors, Lluís Delclòs i Joan Perucho, no en són els primers estrictament; tanmateix, sí que ho són si considerem quan es tanca el període constituent i s'inicia l'etapa de major autonomia, perquè es dóna per demostrada la capacitat de governar-nos nosaltres mateixos. La qual cosa suposa implícitament haver seguit, per a la sanció de la selecció, el procediment rigorós que marquen els nostres Estatuts: les propostes dels centres, dels departaments i del rector; l'examen i l'aprovació del Comitè Acadèmic, i l'acord de la Junta de Govern. Cal que, juntament amb aquesta indicació del context en què els doctors Delclòs i Perucho han estat honorats, destaquem també que en totes i cadascuna de les etapes del procés la voluntat que avui acomplim s'hi ha manifestat de manera unànime.

I és que ambdós doctors no podien provocar cap ombra de dubte en aquest sentit. Les característiques que els determinen, glossades en la *laudatio* del professor Masana i en la del professor Pujol, són diàfanament desitjables, tant des del punt de vista humà com des del punt de vista de la dedicació a la ciència mèdica del doctor Lluís Delclòs i a l'art de la literatura del doctor Joan Perucho, i encara del de la producció intel·lectual d'un i altre; perspectives impossibles de separar, perquè íntimament barrejades, en estreta interdependència, constitueixen una sola realitat personal en cadascun.

Per la qual cosa, és ben palès que, d'aquest acte solemne d'avui, qui se'n beneficia és especialment la Universitat. Dit d'una altra manera: hem escollit adequadament. Altrament, acomplim un acte de justícia a què qualsevol universitat està obligada: retre homenatge d'agraïment a qui contribueix de manera singular a fer avançar el món en l'harmonia entre les virtuts que haurien de caracteritzar sempre la nostra condició i la saviesa dels coneixements en les àrees en què s'han especialitzat.

Vull encara destacar una peculiaritat de la investidura com a doctors *honoris causa* de Delclòs i Perucho: que són d'aquesta terra, del nostre entorn més immediat. El proverbi popular que afirma que ningú no és profeta al seu territori té explicacions més profundes que no sembla. Sovint tendim a menystenir allò que ens és molt a prop, probablement per la proximitat mateixa; no és estrany que els homes i les dones, i les seves obres, es coneguin més pregona-ment per aquells de fora del país d'on són originaris que pels seus conciutadans i conciutadanes. No ens enganyéssim; aquest fenomen delata, no solament que el bosc no ens deixa veure els arbres, sinó una realitat, al meu entendre, molt pitjor: és el reflex de complexos injustificats, segons els quals tot el que procedeix de fora és millor que el que nosaltres fem. La història cultural, mitjançant mecanismes alienants que miren d'escampar prejudicis interessats, es preocupa de fer hegemòniques determinades formes de pensament i determinades expressions concretes seves; aquest fet, que notem especialment en la producció artística en general, es verifica igualment, encara que amb major subtilitat i, doncs, amb més dificultats de percebre's, en qualsevol àmbit de la ciència i, molt més encara, en el de la tecnologia.

És així com, en un sentit fatalment negatiu, es desemboca fàcilment en l'extrem de la intolerància, del rebuig prepotent de tot el que no s'adigui amb els esquemes predominants quant als sistemes de vida. És així com es neguen les diferències, les especificitats que poden destorbar els models que hom ha decidit de fer preponderants.

L'autoodi és l'efecte més pernicios d'aquesta manera de plantejar la història. L'autoodi personal i col·lectiu. Arribem a aprendre a desdenyar-nos a nosaltres mateixos. En lloc de reaccionar contra la desconsideració irrespectuosa d'altri, ens hi sumem, col·laborant al nostre propi anorreament com a individus i com a poble.

La defensa, la reivindicació natural i democràtica dels drets al reconeixement de la nostra existència s'afluixen per una ignominiosa vergonya dels propis orígens i de la pròpia identitat. Caiem en el parany de titllar de provincià allò que ens caracteritza, en nom d'una artificiosa modernitat que pretén reclamar un

sentiment universalista que amaga un anivellament homogeneïtzador que no suma, sinó que resta, en benefici dels qui imposen una concepció aparentment avançada, que, tanmateix, discrimina prepotentment sempre al seu favor, és clar.

Homenatgem dues persones que són d'aquí. No obsedida la nostra Universitat a pensar solament en els qui no en són. És aquesta una saludable pràctica que, sense oblidar ningú, ens impedirà d'ésser ingrats i ignorants dels valors que tenim més a la vora.

Endemés, prou que sabem del caràcter cosmopolita que qualifica tant el doctor Delclòs com el doctor Perucho. Aquesta és una grandesa més que cal sumar als mèrits que ja han destacat els qui els han apadrinats i que, doncs, no em pertoca a mi de remarcar-los novament: saber ésser universal des de la impregnació de les pròpies arrels. El doctor Delclòs viu des de fa anys a Houston, on exerceix la seva professió, sense haver mai oblidat el seu país. El doctor Perucho ha penetrat des de l'estudi i la lectura en tots els móns possibles, fins i tot en els fantàstics, quimèrics, fabulosos, que la ment humana hagi pogut crear i ha explicat arreu la seva obra i, com a assagista i crític, també l'obra d'altri. D'aquest tret en donen fe a bastament les molt diverses llengües en què han vist la llum l'obra d'ambdós.

Finalment, vull destacar una altra particularitat d'aquest acte solemne. Sempre he dit, amb plena convicció, que cal incentivar des de la nostra Universitat la interdisciplinarietat. L'especialització no solament és bona, sinó absolutament necessària. Però no és contradictòria —no ho ha d'ésser— amb el que podem denominar la formació global. Goso dir que un dels reptes que tenim els responsables de l'educació en tots els seus nivells és justament la capacitat d'adreçar-la cap a una solució que sigui el resultat d'un equilibri just, ponderat, harmònic entre el coneixement profund d'un àmbit ben específic del saber i la capacitat de poder participar, nogensmenys, de qualsevol altre, sense excepció. No és pas una feina fàcil, però això no ens eximeix de la responsabilitat que hi tenim, si hi creiem. És prou evident que el món actual ens obliga al domini meticulós, com més segur millor, d'una faceta del saber; però no ho és menys que en aquest mateix món estem donant mostres grotesques de comportaments incívics, que ens duen a la bel·ligerància més irracional entre persones i pobles. Vol dir que, sens dubte, tot no va com caldria; que ens equivoquem i que cal esmenar. Molt probablement un dels cops de timó que hem de forçar és l'aposta per aquest ensinistrament integral que col·labori a una visió més humana de la història.

El doctor Delclòs i el doctor Perucho hem volgut que simbolitzessin, plegats en aquesta cerimònia, l'agermanament de la ciència i de les humanitats, com

una sola cosa indestriable. I l'ocasió no podia ésser més reeixida, perquè l'un dedica el seu treball a frenar l'estroncament de la vida i l'altre, a procurar que aquesta vida que sortosament s'allarga cada vegada més gràcies a la ciència mèdica s'ompli de sentit a través de la delectació en l'art literari, en l'art en general, en el conreu del pensament, per tal d'augmentar la capacitat d'intervenció en la transformació de la realitat. Viure més no vol dir solament viure més anys, sinó, sobretot, tenir la necessitat i la possibilitat de contribuir en la seva evolució progressivament positiva.

El saber no acompleix la seva funció en l'erudició per l'erudició, sinó en tant que ens fa més lliures; de la mateixa manera que la llibertat és real solament si reverteix a fer-nos més savis; en un cercle que gira indefinidament.

Benvolguts doctors Lluís Delclòs i Joan Perucho; ultra acceptar la proposta per a invertir-vos, com ho heu estat, amb la més alta dignitat acadèmica, em correspon de donar-vos l'acollença en la nostra institució. Sigueu benvinguts en aquesta casa i en el nostre col·lectiu que la compon. Vosaltres també heu contribuït decisivament amb les vostres aportacions a fer-la créixer.

Continueu donant-nos l'exemple de la dedicació entusiasta i infatigable al treball que tant de bé ens ha reportat i que tant de bé us ha reportat. Sigueu ambaixadors de la nostra universitat, que ara és també especialment la vostra universitat.